

Vyjádření školitele k disertační práci Mgr. Jaroslava Mašína

Lingvistická pragmatika ve výuce češtiny jako cizího jazyka

Mgr. Jaroslav Mašín zahájil doktorské studium v oboru Český jazyk na FF UK v roce 2010/2011. Všechny studijní povinnosti stanovené ISP svědomitě a včas plnil. Oceňuji, že vše včetně výzkumu a vypracování disertační práce včas a na odpovídající úrovni zvládal i při velmi intenzivním zapojení do pedagogické činnosti – p. Mašín pracuje už přibližně 10 let jako vyučující češtiny pro cizince na ÚJOP UK. V době studia absolvoval dvě zahraniční stáže, rok působil jako lektor českého jazyka na Hankuk University of Foreign Studies v Korejské republice; při té příležitosti také vystoupil na konferenci korejských slavistů a publikoval v korejském odborném časopise. Byl odborně činný rovněž doma, mj. několikrát vystoupil s příspěvkem na zasedání Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka. Ústav českého jazyka a teorie komunikace s ním počítá od letního semestru 2015 jako s externím učitelem.

Nyní autor předkládá (v pátém roce studia) k obhajobě svou disertační práci s názvem *Lingvistická pragmatika ve výuce češtiny jako cizího jazyka*. Práce se zabývá důležitou, ale u nás zatím opomíjenou oblastí, totiž osvojováním pragmatické kompetence nerodilými mluvčími češtiny (v zahraničí se zájem o osvojování pragmatické kompetence nerodilými mluvčími začíná objevovat již v osmdesátých letech dvacátého století).

Text má klasickou strukturu: v úvodní části autor poměrně podrobně rozebírá teoretické zázemí práce, s oporou o bohatou zahraniční literaturu, především anglicky psanou, a představuje v poměrně širokém výběru dosud provedené a zveřejněné zahraniční výzkumy v oblasti osvojování pragmatiky cizího jazyka. Kol. Mašín tyto studie prezentuje poměrně detailně, ale se zřejmým nadhledem, hodnotí zvolenou metodiku i kvalitu dosažených výsledků. Vytváří si tak velmi dobrý, pevný základ pro formulaci vlastního výzkumu, volbu postupu i interpretaci výsledků.

Druhou částí a jádrem práce je zpráva o longitudinálním výzkumu, který provedl v Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. Objektem výzkumu byli dva studenti – studentka z Japonska a student z Tchaj-wanu, autor u nich po dobu jednoho roku sledoval proces osvojování mluvního aktu žádosti/prosby, přesněji sledoval, jak se v průběhu jednoho roku mění jejich kompetence vyjádřit žádost/prosbu. Jazyková data sbíral v různých situacích a různými postupy, při analýze se pak zaměřoval pouze na verbální stránku vyjádření žádosti/prosby. Omezení výzkumu na jeden typ mluvního aktu pokládám za rozumné, rovněž počet sledovaných studentů není u longitudinálních výzkumů neobvyklý. Za citlivější pokládám omezení na pouze verbální prostředky vyjádření ilokučního záměru, zatím je však i v mezinárodním měřítku takové omezení obvyklé; v budoucnu bych považoval za účelné všimnout si i prostředků paraverbálních a neverbálních.

Výsledky, k nimž analýzou získaných dat dospěl, zejména zjištěné vývojové fáze, jimiž cizinci při osvojování mluvního aktu žádosti/prosby v češtině prošli, porovnává kol. Mašín s výsledky analogických studií pro angličtinu jako cizí jazyk a pokouší se na základě tohoto porovnání zodpovědět otázku, zda fáze zjištěné u angličtiny jsou univerzálně platné a zda je lze pozorovat i u studentů češtiny. Konkrétní zjištění, pokud jde o fázování tohoto vývoje, pokládám za velmi zajímavá jak z hlediska teoretického (rozšiřuje poznání o procesech osvojování cizích jazyků obecně), tak z hlediska možného didaktického využití.

Pokládám práci předloženou kolegou Mašínem za velmi kvalitní; znamená pro domácí edukační lingvistiku nepochybný přínos, odpovídá po stránce obsahové i formální nárokům kladeným na kvalifikační práce tohoto typu. Rád ji doporučuji k obhajobě a doporučuji, aby byl kolegovi Mašínovi na základě úspěšné obhajoby udělen titul Ph.D.

Prof. PhDr. Karel Šebesta, CSc.